

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců Mgr. Petra Sedláka, Ph.D. a JUDr. Václava Štencla, MA ve věci žalobce: **České teplo s.r.o.**, se sídlem Klapkova 731/34, Praha 8 - Kobylisy, zast. JUDr. Stanislavem Lžičarem, se sídlem kanceláře Na Pankráci 58, Praha 4, proti žalovanému: **Energetický regulační úřad**, se sídlem Masarykovo náměstí 5, Jihlava, o žalobě proti rozhodnutí ze dne 17. 12. 2015, č.j. 00187-78/2011-ERU,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět řízení

[1] Žalobce se žalobou doručenou Krajskému soudu v Brně dne 29. 2. 2016 domáhal zrušení rozhodnutí předsedkyně Energetického regulačního úřadu (dále také jen „úřad“) ze dne 17. 12. 2015, č. j. 00187-78/2011-ERU, kterým byl zamítnut rozklad a bylo potvrzeno rozhodnutí Úřadu ze dne 16. 10. 2015, č. j. 00187-72/2011-ERU, na základě kterého byl

žalobce shledán vinným ze spáchání správního deliktu podle § 16 odst. 1 písm. d) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů, kterého se dopustil tím, že v roce 2010 do předběžné ceny tepelné energie v cenových lokalitách „Vršovice“, „Náchodská“, „K Botiči“, „Rybníčky“ a „Podvinný mlýn“ zahrnul ekonomicky neoprávněné náklady v položkách „Mzdy a zákonné pojištění“ a „Oprava a údržba“.

II. Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

[2] Žalobce v žalobě uvedl, že zásadním důvodem, pro který považuje napadené rozhodnutí za nezákonné je nerespektování uplynutí prekluzivní lhůty pro udělení sankce za porušení cenových předpisů.

[3] Ustanovení § 17 odst. 3 zákona o cenách, ve znění účinném do 30. 6. 2017 dle právního názoru žalobce stanovuje prekluzivní lhůtu pěti let pro udělení sankce, a to ode dne, kdy byl správní delikt spáchán. Správního deliktu se žalobce měl dopustit tím, že sjednal předběžné ceny tepelné energie pro rok 2010 v rozporu s podmínkami věcného usměrňování cen dle ustanovení § 6 odst. 1 zákona o cenách. Tyto ceny byly zpracovány v roce 2009 a ke dni 31. 12. 2009 předloženy Úřadu. Na základě těchto skutečností žalobce dovozuje, že nejpozději ke dni 1. 1. 2010 začala plynout prekluzivní lhůta pěti let pro zánik odpovědnosti za spáchání správního deliktu, neboť nejpozději ke dni 31. 12. 2009 sjednal předběžné ceny tepelné energie ne rok 2010, čímž naplnil znaky skutkové podstaty správního deliktu, tak jak je uvedeno ve výrokové části prvostupňového rozhodnutí. Lhůta, dle tvrzení žalobce, uplynula ke dni 31. 12. 2014. Do tohoto dne muselo být meritorní rozhodnutí nejen vydáno, ale také muselo být pravomocně skončeno řízení ve věci samé, což se nestalo a právo na stanovení sankce zaniklo.

[4] Ve svém vyjádření předsedkyně Úřadu zdůrazňuje, že počátek běhu prekluzivní pětileté lhůty byl stanoven na 1. 1. 2011, neboť kalkulovaná předběžná cena pro rok 2010 byla žalobcem uplatňována od 1. 1. 2010 do 31. 12. 2010. Nesprávně kalkulované předběžné ceny žalobce požadoval v průběhu celého roku 2010, kupříkladu v podobě hrazení záloh. Jednalo se o správní delikt trvající. Žalobce ukončil jeho páčání ke dni 31. 12. 2010, neboť ode dne 1. 1. 2011 již nepožadoval nesprávně stanovenou předběžnou cenu pro rok 2010 a zahájil kalkulaci výsledné ceny za rok 2010. Předsedkyně Úřadu o odpovědnosti žalobce rozhodla před uplynutím objektivní lhůty, konkrétně dne 17. 12. 2015 a rozhodnutí nabylo právní moci dne 28. 12. 2015. Objektivní lhůta pro uložení pokuty uplynula dne 1. 1. 2016 (resp. v druhé části vyjádření uvádí, že odpovědnost za trvající správní delikt zanikla dne 31. 12. 2015).

III. Posouzení věci krajským soudem

[5] Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první, s. ř. s.), jakož i řízení předcházející jeho vydání. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba **není**

důvodná. O žalobě soud rozhodl, aniž nařizoval jednání, za podmínek vyplývajících z ustanovení § 51 odst. 1 s. ř. s.

[6] Mezi účastníky není sporu o tom, že správní řízení, které nakonec vedlo k závěru o spáchání správního deliktu a uložení sankce bylo zahájeno 13. 1. 2011. Kalkulace předběžných cen tepelné energie na rok 2010 byla Úřadu předložena dne 31. 12. 2009. Napadené rozhodnutí nabylo právní moci 28. 12. 2015.

[7] Z obsahu správního spisu zároveň vyplývá, že ve věci bylo nejprve rozhodnuto rozhodnutím Úřadu ze dne 20. 7. 2011 (prvostupňové). Rozhodnutím předsedkyně Úřadu ze dne 30. 11. 2011 (rozkladové) bylo toto rozhodnutí zrušeno a věc byla vrácena správnímu orgánu prvního stupně k novému projednání. Následně bylo rozhodnuto rozhodnutím Úřadu ze dne 16. 10. 2015 o spáchání správního deliktu žalobcem, proti kterému podal žalobce rozklad. O rozkladu rozhodla předsedkyně Úřadu dne 17. 12. 2015 napadeným rozhodnutím tak, že rozklad zamítla a napadené rozhodnutí potvrdila.

[8] Spornou a zároveň i jedinou právní otázkou mezi účastníky je, zda v daném případě došlo k uplynutí prekluzivní lhůty dle ustanovení § 17 odst. 3 zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění účinném do 30. 6. 2017 a zániku odpovědnosti žalobce za správní delikt.

[9] Dle ustanovení § 17 odst. 3 zákona o cenách odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm nezahájil řízení do 3 let ode dne, kdy se o porušení cenových předpisů cenový kontrolní orgán dozvěděl, nejpozději však do 5 let ode dne, kdy byl spáchán.

[10] Krajský soud se již k problematice uplynutí prekluzivní lhůty vyjádřil (k tomu blíže rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 31. 7. 2017, č. j. 31 Af 16/2016-10) a v nyní posuzované věci nemá důvod se od uvedených závěrů odchýlit.

[11] V označeném rozsudku Krajský soud v Brně uvedl následující. Již z prostého jazykového výkladu ustanovení § 17 odst. 3 zákona o cenách je zřejmé, že část souvětí „*nejpozději však do 5 let ode dne, kdy byl spáchán*“ se týká lhůty pro zahájení řízení, nikoliv lhůty pro zánik odpovědnosti za správní delikt. V případě dotčeného ustanovení se jedná o kombinaci subjektivní a objektivní lhůty pro zahájení řízení a ve vazbě na tuto lhůtu je řešen zánik odpovědnosti za správní delikt. Odpovědnost za správní delikt podle uvedeného ustanovení zaniká jednak v případě, že příslušný správní orgán nezahájí správní řízení do tří let ode dne, kdy získal vědomost o jednání, které by mělo být deliktem („*kdy se o něm dozvěděl*“), anebo v případě, že ode dne spáchání deliktního jednání uplynulo pět let a správní orgán nezahájil do té doby řízení o deliktu. Zánik odpovědnosti za delikt není vázán na prostý běh času od spáchání správního deliktu, nýbrž rozhodujícím okamžikem, podle citovaného ustanovení, je (ne)zahájení správního řízení v určitém časovém úseku. Tím se uvedená právní úprava v daném období odlišovala např. od ustanovení § 20 odst. 1 zákona č. 200/1990, o přestupcích (dnes již zrušeného), dle kterého již nebylo možné přestupek projednat, uplynul-li od jeho spáchání jeden rok, resp. od ustanovení § 20 odst. 3 téhož zákona, dle kterého přerušením běhu lhůty pro projednání přestupku podle odstavce 1 začínal běh nové lhůty pro projednání přestupku; *přestupek však nelze projednat, uplynuly-li od jeho spáchání*

dva roky. Zákon o přestupcích jasně vazal lhůtu pro prekluzi práva projednat přestupek na běh času od spáchání deliktu. Pětiletá lhůta v případě ustanovení § 17 odst. 3 zákona o cenách ve znění účinném do 30. 6. 2017 limituje pouze maximální lhůtu, ve které může správní orgán zahájit řízení o správním deliktu, a to zjevně proto, aby oprávnění správního orgánu stíhat deliktní jednání nebylo bezbřehé a neomezeně dlouhé.

[12] Je třeba konstatovat, že obdobná konstrukce běhu lhůty pro zahájení řízení o správním deliktu s uvedenými důsledky není ve veřejném právu ojedinělá.

[13] Obdobná konstrukce lhůty je obsažena např. v § 64 odst. 3 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), dle kterého odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm nezahájil řízení do 1 roku ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 3 let ode dne, kdy byl spáchán. K této lhůtě poskytl výklad Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 5. 5. 2015, č. j. 9 As 48/2014 – 28, když uvedl, že *„podle § 64 odst. 3 živnostenského zákona odpovědnost za správní delikt zaniká, pokud správní orgán o něm nezahájil řízení do 1 roku ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 3 let ode dne, kdy byl spáchán. Správní řízení bylo zahájeno dne 17. 3. 2011 doručením oznámení o zahájení řízení stěžovateli (viz § 46 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů). Aby byla odpovědnost stěžovatele prekludována, muselo by se jednat o jednání, ke kterému došlo dříve než 17. 3. 2008, nebo o kterém by se živnostenský úřad dozvěděl dříve než 17. 3. 2010.“* Z citovaného je zjevné, že Nejvyšší správní soud v citovaném rozhodnutí, stejně jako zdejší soud v nyní projednávané věci váže prekluzi odpovědnosti žalobce (stěžovatele) na zahájení řízení v objektivní lhůtě.

[14] Uvedeným závěrům odpovídá i doktrinální výklad k (opět obdobnému) ustanovení § 182 odst. 3 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), dle kterého odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže stavební úřad o něm nezahájil řízení do 1 roku ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 3 let ode dne, kdy byl spáchán. Viz Malý, S.: Nový stavební zákon s komentářem: Zákon č. 183/2006 Sb. o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). Praha: Wolters Kluwer (ČR), 2007: *„Konstrukce zániku odpovědnosti za správní delikt z „hlediska času“ je zcela odlišná od této úpravy v případě přestupků (srov. § 20 odst. 1 přest. zák.). Jsou především stanoveny dvě lhůty, a to pro zahájení řízení o správním deliktu. Jde jednak o tzv. objektivní tříletou lhůtu, jednak o tzv. subjektivní roční lhůtu, v nichž však, na rozdíl od jediné objektivní lhůty v případě přestupku, stačí, že řízení bude „pouze“ zahájeno. Objektivní lhůta začíná běžet okamžikem, kdy byl správní delikt spáchán, subjektivní pak okamžikem, kdy se správní orgán o spáchání deliktu dozvěděl.“*

[15] Shodně např. i aktuální doktrinální výklad v Macháčková, J. a kol.: Stavební zákon. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013: *„Zákonem je stanovena jak subjektivní, tak i objektivní lhůta pro projednání správního deliktu. Obě musí být při projednávání dodrženy. Subjektivní lhůta pro zahájení končí uplynutím 1 roku od doby, kdy se stavební úřad o spáchání deliktu dozvěděl. Nejpozději může stavební úřad řízení zahájit při současném dodržení objektivní tříleté lhůty. Počátek lhůty začíná běžet dnem spáchání správního deliktu.“*

[16] Případně lze odkázat i na doktrinální výklad k ustanovení § 22b zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), dle kterého odpovědnost za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm nezahájil řízení do 5 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 10 let ode dne, kdy byl spáchán. Viz Munková J., Kindl J.: Zákon o ochraně hospodářské soutěže (EKZ), 2. vydání, Praha: C. H. Beck, 2009: „*Nová úprava tyto pochybnosti odstraňuje tím, že stanoví, že v uvedených lhůtách, ať jde o lhůtu subjektivní nebo objektivní, je Úřad povinen zahájit řízení, nikoli že je povinen v těchto lhůtách uložit pokutu.*“

[17] Žalobce i Úřad při svých úvahách vycházejí z premisy, že před uplynutím objektivní prekluzivní lhůty musí být o spáchání správního deliktu pravomocně rozhodnuto, nikoliv že musí být řízení ve věci zahájeno. Z tohoto důvodu je mezi nimi i spornou otázkou, zda se v posuzovaném případě jedná o trvalý delikt, či nikoliv. Právě určení data spáchání deliktu považují za klíčové. Zdejší soud ovšem v intencích výše zmíněného závěru o vázanosti uplynutí objektivní prekluzivní lhůty na zahájení řízení uzavírá, že v posuzované věci je zcela nerozhodné, zda bude delikt žalobce posuzován jako trvalý, či nikoliv. Řízení bylo Úřadem zahájeno dne 13. 1. 2011. V obou případech kdy se žalobce dle tvrzení účastníků dopustil, případně dopouštěl deliktního jednání, ať už jednorázově pouhým stanovením předběžné ceny tepelné energie a jejím oznámením Úřadu ke dni 31. 12. 2009, či dlouhodobým porušováním cenových předpisů průběžným uplatňováním ceny při prodeji, čímž by ukončil jednání představující trvalý správní delikt až ke dni 31. 12. 2011, Úřad zahájil správní řízení ve lhůtě pěti let ode dne, kdy byl správní delikt spáchán.

[18] Z obsahu správního spisu jasně vyplývá, že řízení, které vedlo k závěru o spáchání deliktu a uložení sankce bylo zahájeno v zákonné lhůtě pro zahájení řízení podle ustanovení § 17 odst. 3 zákona o cenách ve znění účinném do 30. 6. 2017. K zániku odpovědnosti žalobce za správní delikt dle ustanovení § 16 odst. 1 písm. d) zákona o cenách v důsledku uplynutí objektivní prekluzivní lhůty nedošlo.

IV. Shrnutí a náklady řízení

[19] S ohledem na vše shora uvedené dospěl soud k závěru, že rozhodnutí žalovaného, kterým byl rozklad žalobce zamítnut, bylo vydáno v souladu se zákonem a shora uvedené žalobní námitky uplatněné žalobcem nejsou důvodné. Soudu tedy nezbylo, než žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítnout.

[20] Výrok o nákladech řízení má oporu v ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce v řízení úspěšný nebyl, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nepřísluší. Žalovaný, který měl v řízení plný úspěch, náhradu nákladů řízení nepožadoval, proto soud rozhodl, že právo na náhradu nákladů řízení nemá.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 22. září 2017

JUDr. Jaroslava Skoumalová
předsedkyně senátu